

Komisja
Europejska

BUDŻET EUROPEJSKI

Wdrażanie innowacji w unijnym rolnictwie i sektorze rolno-spożywczym ze szczególnym uwzględnieniem Europejskiego Funduszu Konkurencyjności i programu Horyzont Europa

GRUDZIEŃ 2025

W ramach Europejskiego Funduszu Konkurencyjności (EFK) i kolejnego programu ramowego w zakresie badań naukowych i innowacji Horyzont Europa można uzyskać znaczne środki finansowe na działania przynoszące korzyści unijnemu rolnictwu i sektorowi rolno-spożywczemu, które przewidziano w proponowanym następnym długoterminowym budżecie UE na lata 2028–2034. Wraz ze wsparciem na inwestycje oraz narzędziami innowacji skoncentrowanymi na systemach wiedzy i innowacji w rolnictwie (AKIS) oraz europejskim partnerstwie innowacyjnym na rzecz wydajnego i zrównoważonego rolnictwa (EPI-AGRI) w ramach partnerstwa krajowego i regionalnego, finansowanie to przyczyni się do stworzenia atrakcyjnego, konkurencyjnego, zrównoważonego i sprawiedliwego systemu rolno-spożywczego UE.

Całkowity budżet zaproponowany na następne wieloletnie ramy finansowe (WRF) wynosi 2 bln euro, z czego **409 mld euro zostanie przeznaczonych na konkurencyjność**. Kwota ta obejmuje **234,3 mld euro na Europejski Fundusz Konkurencyjności**, łączący 14 różnych istniejących programów, oraz **175 mld EUR na kolejny program Horyzont Europa, co stanowi dwukrotny wzrost w porównaniu z obecną pulą środków**.

Europejski Fundusz Konkurencyjności i kolejny program Horyzont Europa będą ze sobą ściśle powiązane. Celem tego ścisłego powiązania jest zapewnienie tego, żeby Europa mogła wdrażać wyniki badań naukowych w życie na skalę światową, bez zbędnych luk pomiędzy nimi.

Oba programy będą wspólnie wspierać płynny przebieg ścieżki inwestycyjnej od badań naukowych po produkcję i zastosowanie strategicznych technologii, produktów i usług w Europie. Zarówno Europejski Fundusz Konkurencyjności, jak i komponent „konkurencyjność” filaru II „Konkurencyjność i społeczeństwo” kolejnego programu Horyzont Europa zostaną podzielone na cztery szeroko zdefiniowane strategiczne segmenty polityki:

1. Czysta transformacja i dekarbonizacja przemysłu
2. Zdrowie, biotechnologia, rolnictwo i biogospodarka
3. Przywództwo cyfrowe
4. Odporność i bezpieczeństwo, przemysł obronny i przestrzeń kosmiczna

Segment polityki 1 - „Czysta transformacja i dekarbonizacja przemysłu” obejmuje istotne odniesienia do rolnictwa, leśnictwa, obszarów wiejskich i bezpieczeństwa żywnościowego, na przykład:

„Gospodarka o obiegu zamkniętym, efektywne gospodarowanie wodą, zdrowie oceanów i polityka ochrony środowiska, w tym rozwiązania mające na celu ochronę, odbudowę i poprawę jakości środowiska, w tym powietrza, wody, mórz i gleby, a także powstrzymanie i odwrócenie procesu utraty różnorodności biologicznej oraz przeciwdziałanie degradacji ekosystemów, zrównoważone rozwiązania w zakresie działań w dziedzinie klimatu w **łańcuchach dostaw produktów rolno-spożywczych i leśnych**”.

Segment polityki 2 - „Zdrowie, biotechnologia, rolnictwo i biogospodarka” jest **najważniejszym segmentem polityki dla rolnictwa i sektora rolno-spożywczego**:

Wspieranie konkurencyjności, zrównoważonego rozwoju, odporności i sprawiedliwości w obszarze rolnictwa, rybołówstwa, akwakultury, leśnictwa oraz na obszarach wiejskich i przybrzeżnych, a także przyczynianie się do długoterminowego bezpieczeństwa żywnościowego w Unii.

40 mld euro przeznacza się na segment polityki „Zdrowie, biotechnologia, rolnictwo i biogospodarka”:

HORYZONT EUROPA

► **19,7 mld euro**

EUROPEJSKI FUNDUSZ KONKURENCYJNOŚCI

► **20,3 mld euro**

Fundusz ma na celu zachowanie elastyczności, aby móc szybko reagować, wykorzystywać nowe możliwości oraz odpowiadać na pojawiające się potrzeby lub ryzyka.

Segment polityki 3 - „Przywództwo cyfrowe” i **segment polityki 4** - „Odporność i bezpieczeństwo, przemysł obronny i przestrzeń kosmiczna” obejmują również działania istotne dla sektora, takie jak działania dotyczące sztucznej inteligencji i obserwacji Ziemi.

► Celem **Europejskiego Funduszu Konkurencyjności i następnego programu Horyzont Europa** jest **wspieranie projektów i przedsiębiorstw, w tym MŚP, przedsiębiorstw typu start-up, scale-up i większych przedsiębiorstw, a także gospodarstw i innych podmiotów w sektorze rolno-spożywczym, uniwersytetów i jednostek badawczych**. Fundusz zapewni również horyzontalne doradztwo w zakresie projektów, sieć „UE dla biznesu”, wsparcie dla przedsiębiorstw, a także specjalne działania na rzecz MŚP, aby zwiększyć udział małych i średnich przedsiębiorstw i wspierać rozwój umiejętności.

► Europejski Fundusz Konkurencyjności będzie oferował kompleksowy zestaw narzędzi finansowania do pozyskiwania inwestycji prywatnych, w postaci **dotacji, pożyczek, gwarancji, zamówień publicznych, czy też inwestycji kapitałowych**. Europejski Bank Inwestycyjny (EBI) będzie nadal pozyskiwał inwestycje publiczne i prywatne wspierające politykę UE w celu przyspieszenia wzrostu gospodarczego, zapewniając innowacyjnym przedsięwzięciom dostęp do niezbędnych zasobów w Europie.

Co przewidziano w kolejnym programie Horyzont Europa dla unijnego rolnictwa i sektora rolno-spożywczego?

W ramach programu Horyzont Europa dostępne będą różne rodzaje wsparcia i możliwości dla rolnictwa i sektora rolno-spożywczego:

- **Filar I** „**Doskonała baza naukowa**” będzie wspierał doskonałe badania pionierskie, aby generować wyniki korzystne dla sektora rolno-spożywczego.
- **Filar II** „**Konkurencyjność i społeczeństwo**” będzie wspierał badania oparte na współpracy, innowacyjne działania, partnerstwa i misje, aby rozwijać **nową wiedzę, praktyki, technologie, produkty i usługi wspierające konkurencyjność, zrównoważony rozwój i odporność**. Takie działania **obejmą rolników, leśników i podmioty wiejskie w ramach podejścia wielopodmiotowego**. Ich wyniki zostaną uwzględnione w europejskim partnerstwie innowacyjnym na rzecz wydajnego i zrównoważonego rolnictwa (EPI-AGRI).
- **Filar III** **‘Innowacje’** zidentyfikuje, rozwinie i zwiększy skalę innowacji typu „deep-tech” i innowacji przełomowych, od etapu badań naukowych po zwiększanie skali, co przyspieszy innowacje technologiczne i zbliży je do rynku, również w sektorze rolno-spożywczym.
- **Filar IV** będzie wspierał **„Infrastrukturę badawczą i technologiczną”** oraz zapewni narzędzie wspierania polityki dla państw członkowskich. Aby wzmocnić europejską przestrzeń badawczą, szczególne wsparcie otrzymają również państwa objęte inicjatywą rozszerzania uczestnictwa oraz państwa będące w okresie transformacji.

Jaki rodzaj finansowania Europejski Fundusz Konkurencyjności zapewni unijnemu rolnictwu i sektorowi rolno-spożywczemu?

1. Europejski Fundusz Konkurencyjności zapewni wsparcie poprzez dotacje, zamówienia publiczne i narzędzia koordynacji polityki przemysłowej, w tym:

- **Kreowanie łańcuchów wartości jednolitego rynku:** Europejski Fundusz Konkurencyjności może wspierać zwiększanie skali łańcuchów wartości, integrację dostawców, producentów i innowatorów z różnych państw członkowskich oraz dywersyfikację źródeł dostaw.
- **Unijni liderzy technologiczni:** Europejski Fundusz Konkurencyjności może wspierać unijnych liderów technologicznych, którzy są motorem napędowym innowacji i eksportu, we wzmacnianiu ich globalnej pozycji konkurencyjnej, a także pozycji ich europejskich dostawców z sektora MŚP, przy pomocy konsorcji branżowych. Będzie to możliwe poprzez inwestycje w nowe rozwiązania i identyfikację odpowiednich partnerów.
- **Działania na rzecz zwiększenia produkcji:** Europejski Fundusz Konkurencyjności może wspierać realizację projektów produkcyjnych lub działań wymaganych do zapewnienia bezpieczeństwa, odporności lub ciągłości usług.
- **Dodatkowe finansowanie dla ważnych projektów stanowiących przedmiot wspólnego europejskiego zainteresowania** (projektów IPCEI).
- **Przyspieszone i ukierunkowane działania na rzecz konkurencyjności:** na działania leżące w nadrzędnym interesie publicznym lub wymagające natychmiastowej realizacji.

Przykłady potrzeb inwestycyjnych, które mogą zostać sfinansowane, obejmują:

- ▶ Wykorzystanie odpadów warzywnych i owocowych z produkcji roślinnej poprzez ich fermentację w gospodarstwie rolnym na paszę dla trzody chlewnej i drobiu.
- ▶ Czujniki i inne rozwiązania technologiczne zapewniające dokładne i wiarygodne dane wspomagających rolników w doborze nawozów lub innych środków produkcji.
- ▶ Nawozy organiczne i polepszacze gleby: poprawę pozyskiwania, logistyki i charakterystyki biochemicznej surowców z biomasy oraz poprawę jakości i żyzności gleby.
- ▶ Dekarbonizację przemysłu nawozowego.
- ▶ Rozwój, optymalizację i harmonizację narzędzi i metod diagnostycznych w zakresie chorób zakaźnych i oporności na środki przeciwdrobnoustrojowe u zwierząt.
- ▶ Kompleksowy wykaz inteligentnych rozwiązań w zakresie sieci XG, łączności „ostatniej mili” i przetwarzania brzegowego oraz powiązanych metod oceny.
- ▶ Integrację rozwiązań technologicznych i procesów innowacyjnych, aby zwiększyć odporność i sprawiedliwość łańcucha dostaw żywności, od gospodarstwa do konsumenta (np. identyfikowalność praktyk produkcyjnych).
- ▶ Narzędzia cyfrowe do zarządzania ryzykiem pożarów roślinności w czasie rzeczywistym lub narzędzia cyfrowe pomagające użytkownikom w dokonywaniu wyborów dotyczących mobilności, które mogą zmniejszyć wpływ na środowisko.
- ▶ Inteligentne rozwiązania cyfrowe mające na celu sprostanie kluczowym wyzwaniom społecznym, środowiskowym i finansowym oraz wzmocnienie pozycji społeczności wiejskich.
- ▶ Optymalizację zarządzania łańcuchem wartości lasów.
- ▶ Inwestycje w konkurencyjność gospodarstw i/lub wspieranie zrównoważonego rozwoju rolnictwa.

2. Instrument Europejskiego Funduszu Konkurencyjności InvestEU zapewni wsparcie przedsiębiorstwom typu start-up i scale-up, w tym w sektorze rolno-spożywczym, a także inwestycje w sektorze rolnym, leśno-drzewnym i rolno-spożywczym. Pełni on zatem rolę zintegrowanej platformy Unii służącej udzielaniu ukierunkowanego wsparcia i finansowego w postaci długu i kapitału własnego przedsiębiorstwom na wszystkich etapach rozwoju, w tym przedsiębiorstwom aktywnie prowadzącym działalność produkcyjną, przemysłową i rynkową. Zapewni on europejskim przedsiębiorstwom o wysokim potencjale, opracowującym lub wdrażającym innowacyjne rozwiązania, dostęp do kapitału i zasobów umożliwiających rozwój w Unii. Obejmie on gwarancje budżetowe i instrumenty finansowe, w tym w połączeniu z bezzwrotnym wsparciem w ramach działania łączonego.

Europejski Bank Inwestycyjny (EBI) będzie nadal pozyskiwał inwestycje publiczne i prywatne wspierające politykę UE, aby przyspieszyć wzrost gospodarczy i zapewnić innowacyjnym przedsięwzięciom dostęp do niezbędnych zasobów w Europie.

3. Europejski Fundusz Konkurencyjności obejmuje również doradztwo w zakresie projektów dla wszystkich rodzajów przedsiębiorstw oraz wsparcie na rzecz współpracy MŚP, w tym małych i średnich przedsiębiorstw z sektora rolno-spożywczego, za pośrednictwem narzędzi takich jak sieć „UE dla biznesu”, wsparcie dla przedsiębiorstw, specjalne działania na rzecz MŚP oraz **wsparcie rozwoju umiejętności.**

Komisja i państwa członkowskie będą wspierać koordynację i spójność między Europejskim Funduszem Konkurencyjności a planami partnerstwa krajowego i regionalnego w odniesieniu do wspólnych priorytetów dotyczących konkurencyjności w wybranych kluczowych obszarach i projektach uznanych za strategiczne i stanowiące przedmiot wspólnego europejskiego zainteresowania.

WIĘCEJ INFORMACJI
MOŻNA ZNALEŻĆ NA
STRONIE

© Unia Europejska, 2026

Polityka Komisji w zakresie ponownego wykorzystywania jest realizowana na podstawie decyzji Komisji 2011/833/UE z dnia 12 grudnia 2011 r. w sprawie ponownego wykorzystywania dokumentów Komisji (Dz.U. L 330 z 14.12.2011, s. 39, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2011/833/oj>). O ile nie wskazano inaczej, ponowne wykorzystywanie niniejszego dokumentu jest dozwolone na podstawie licencji Creative Commons Attribution 4.0 International (CC BY 4.0) (<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>). Oznacza to, że ponowne wykorzystywanie jest dozwolone pod warunkiem odpowiedniego poinformowania o autorze oraz o wszelkich zmianach wprowadzonych w dokumencie.

Wszystkie ilustracje © Adobe Stock – o ile nie określono inaczej.

Luksemburg: Urząd Publikacji Unii Europejskiej, 2026

Print	ISBN 978-92-68-37440-5	doi: 10.2762/5940371	KF-01-25-064-PL-C
PDF	ISBN 978-92-68-37439-9	doi: 10.2762/2021417	KF-01-25-064-PL-N